

การประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานของทางการเวียดนามผ่านเรื่องราว “มายอานเตียม”

Trinh Ngoc Thai¹, ศิลปกิจ ศิขินศิริกุล² และ ธนินทร์ บุญธรรม³

^{1,2,3} สาขาอุษณโณภคศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) นำเสนอความเป็นมาของตำนานมายอานเตียมซึ่งเป็นตำนานมาจากยุคหุ่งเวือง (Hùng Vương) หรือยุคแรกเริ่มของการสร้างบ้านแปลงเมืองของชนชาติกิง (Kinh) (2) ตำแหน่งบทบาทของมายอานเตียมด้านต่าง ๆ ของเวียดนามตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (3) การประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานของทางการเวียดนามผ่านเรื่องราว มายอานเตียมในปัจจุบัน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เป็นหลักฐานบันทึกจากสมัยโบราณและปัจจุบัน ดังนี้ หนังสือพงศาวดาร หนังสือประวัติศาสตร์ พระราชกฤษฎีกา หนังสือคลังนิทานปรัมปราเวียดนาม แบบเรียนชั้นประถมศึกษา และดวงตราไปรษณียากร เป็นต้น การศึกษาพบว่า ตำนานมายอานเตียมได้ปรากฏครั้งแรกในเอกสารเวียดนามตั้งแต่ปี.ศ. 1492 ในตำนานดังกล่าวมายอานเตียมได้ปรากฏในรูปแบบของ 1) บุคคลในยุคหุ่งเวือง: ยุคก่อร่างสร้างบ้านแปลงเมืองของชนชาติกิง 2) ผู้ให้กำเนิดแดงโมในเวียดนาม 3) เทพเจ้าของผู้คนในตำบลงาเซิน อำเภองาเซิน จังหวัดแทงฮว้า 4) ด้วยตำแหน่ง บทบาทที่สำคัญตำนานมายอานเตียมจึงได้รับการประกอบสร้างจากทางการเวียดนามโดยเน้นการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและแนวคิดของโฮจิมินห์ (Hồ Chí Minh) เพื่อส่งผ่านชุดความคิดเหล่านี้ไปยังเยาวชนคนหนุ่ม-สาวรุ่นใหม่

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประกอบสร้างเทศกาลมายอานเตียมในตำบลงาเซิน จังหวัดแทงฮว้าประเทศเวียดนาม”

และสังคมเวียดนามโดยรวมในรูปแบบดังกล่าวโดยปรากฏในตำราเรียนชั้นประถม
มากกว่า 30 ปีและอยู่ในดวงตราไปรษณียากรปี ค.ศ. 2021

คำสำคัญ: มายอานเตียม, การประกอบสร้าง, ทางการเวียดนาม, ตำนาน, คุณค่าการใช้
แรงงาน

Construction of Vietnamese government labor value through the story of “Mai An Tiem”

Trinh Ngoc Thai¹, Silapakit Teekantikun² and Thananan Boonwanna³

^{1,2,3}สถาบันวิจัยและพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This article aims to (1) present the history of the Mai An Tiem legend, a legend from the Hung Vuong period, or the early period of the Kinh civilization. (2) The position and role of Mai An Tiem in various aspects of Vietnam from the past to the present (3) Creation of labor value by the Vietnamese authorities through stories of Mai An Tiem to the present and the use of qualitative research methods and analysis of information from historical documents that are recorded evidence from ancient times and the present as follows book of chronicles history books decree Vietnam Mythology Collection Book Elementary school textbooks and postage stamps, etc. The study found that The legend of Mai An Tiem first appeared in Vietnamese documents in 1492 In this legend, Mai An Tiem appeared in the form of 1) a person from the Hung Vuong era: the era of the Kinh nation's city-building period: the Era of the construction of the city of the Kinh people 2) The creator of watermelons in Vietnam 3) The god of the people of Nga Phu Subdistrict, Nga Son District, Thanh Hoa Province 4) Due to its position and essential role, the Mai An Tiem legend has been created by the Vietnamese authorities with an emphasis on creating labor value. This is in line with the ideology of the Vietnamese Communist Party and the ideas of Ho Chi Minh (HỒ CHÍ MINH) to pass on these ideas to the new generation of young

men and women and Vietnamese society as a whole. In this form, the Mai An Tiem legend has appeared in elementary school textbooks for more than 30 years and is on the 2021 postage stamp.

Keywords; Mai An Tiem, Construction, Vietnamese authorities, legends, labor value

บทนำ

“มายานเตียม” คือบุคคลในตำนานที่เชื่อกันว่ามีชีวิตอยู่จริงมาตั้งแต่สมัย
หุ่งเวือง (Hùng Vương) ซึ่งเป็นยุคเริ่มแรกของการก่อร่างสร้างเมืองของชนชาติกิง
(Kinh) ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หลักในเวียดนาม (Vuong Xuan Tinh, 2015) ยุคหุ่งเวือง
มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เพราะเป็นยุคที่เริ่มสร้างประเทศ ก่อร่างสร้าง คุณค่า
ทางวัฒนธรรมแล้วกลายเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศเวียดนาม ผ่านเอกสาร
และโบราณวัตถุทางโบราณคดีโดยเฉพาะลวดลายบนกลองสำริดและตำนาน อาทิ
ตำนานแท้งย่อง (Thánh Gióng) ตำนานมายานเตียม ตำนาน

หมากพลู แสดงให้เห็นว่าสังคมในสมัยหุ่งเวืองเป็นสังคมที่มีพัฒนาการ
(Nguyen Van Duc, 2023) โดยเรื่องราวของ “มายานเตียม” ปรากฏเป็นลายลักษณ์
อักษรครั้งแรกประมาณปลายศตวรรษที่ 14 ในหนังสือชื่อว่า “หลินนามจิกกว่าย” (Linh
Nam trích quái) แต่งโดยเจิ่นเถ่าบ (Trần Thế Pháp) ซึ่งเป็นนิทานพื้นบ้านเรื่องแรกของ
เวียดนามที่เขียนด้วยภาษาฮาน-โนม (Hán Nôm) ต่อมาในปลายศตวรรษที่ 15 หนังสือ
เล่มดังกล่าวก็ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยหู่ก๊ว (Vũ Quỳnh) และเกี้ยวฟู่ (Kiều Phú)
และในปี 1960 ดิงซาแซ้ง (Đinh Gia Khánh) และเหงวียนหงอกซาน (Nguyễn Ngọc
San) ได้แปลเป็นภาษาเวียดนามปัจจุบัน นอกจากนี้เรื่องราวของ “มายานเตียม”
ยังปรากฏในหนังสือหลักเจียวเฮี่ยนเจืองหลอยจี (Phan Huy Chu, 1972) ซึ่งเป็นหนังสือ
ประวัติศาสตร์ฉบับทางการในสมัยราชวงศ์เล (ตั้งแต่ปี 1428-1789) หลักเจียวเฮี่ยน
เจืองหลอยจี (Lịch triều hiến chương loại chí) ซึ่งเขียนขึ้นโดยฟานฮวี่จู้ (Phan Huy Chú)
และยังปรากฏในหนังสือคลังนิทานปรัมปราเวียดนาม (Kho tàng truyện cổ tích Việt
Nam) ของเหงียนด่งจี (Nguyen Dong Chi, 2000)

เรื่องราวของ “มายานเตียม” ที่เคยรับรู้สืบทอดกันมาในสังคมเวียดนามนั้น
มักปรากฏในรูปแบบของ เรื่องเล่าหรือนิทานพื้นบ้าน แต่ต่อมาปรากฏว่าทางการเวียดนาม
โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำไปบรรจุไว้ในตำราเรียนภาษาเวียดนามระดับชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1 ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ ค.ศ.1980 โดยอิงเนื้อหาจากหนังสือคลังนิทาน
ปรัมปราเวียดนามของผู้เขียนเหงวียนด่งจี และด้วยนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของ
ทางการเวียดนาม ทำให้ตั้งแต่ปีค.ศ.2021 เป็นต้นมา เรื่องราวของ “มายานเตียม”

ได้รับการปรับเปลี่ยนให้ไปบรรจุไว้ในหนังสือเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แทนตาม การปฏิรูปการศึกษาของทางการเวียดนาม นอกจากนี้ในปี ค.ศ. 2021 ทางการเวียดนาม ยังได้นำเรื่องราวของ “มายอานเตียม” ไปตีพิมพ์เป็นดวงตราไปรษณียอีกด้วย

ความน่าสนใจของเรื่องราว “มายอานเตียมไม่ได้เป็นเพียงนิทานพื้นบ้าน ที่เชื่อมโยงไปถึงยุคหุ่งเวืองเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของชาวเวียดนาม ในยุคหุ่งเวือง การกำเนิดของการปลูกแตงโมในเวียดนาม ความเป็นมาของเทพเจ้า มายอานเตียมในตำบลงาฟู อำเภอจาเซิน จังหวัดแทงฮว้า ประเทศเวียดนาม เท่านั้น แต่การที่ทางการเวียดนามเลือกที่จะนำเอาเรื่องราวดังกล่าวไปบรรจุไว้ในหนังสือเรียน และดวงตราไปรษณียต่างหากที่มีความน่าสนใจมากกว่า ผู้เขียนพยายามตั้งคำถามว่า ด้วยเหตุผลใด? หรือทำไมทางการเวียดนามจึงเลือกเอาเรื่องราวของ “มายอานเตียม” มานำเสนอซ้ำในหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งการใช้ตำนานมายอานเตียมของทางการเวียดนาม ในรูปแบบของหนังสือเรียนชั้นประถมและดวงตราไปรษณียเพื่อประกอบสร้างคุณค่า การใช้แรงงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของตำนานมายอานเตียมและภาพลักษณ์ของ มายอานเตียมในฐานะบุคคลในยุคหุ่งเวือง ผู้ให้กำเนิดแตงโมในเวียดนาม เทพเจ้า ในตำบลงาฟู อำเภอจาเซิน จังหวัดแทงฮว้าประเทศเวียดนาม
2. เพื่อศึกษาการใช้ตำนานมายอานเตียมของทางการเวียดนามในรูปแบบ ของหนังสือเรียนชั้นประถมศึกษาและดวงตราไปรษณียเพื่อประกอบสร้างคุณค่า การใช้แรงงานตามแบบอย่างของมายอานเตียม

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับมายอานเตียม

เรื่องราวของมายอานเตียมได้รับการสนใจจากนักวิจัยหลายคนและมีมุมมอง ที่หลากหลายอีกด้วยทั้งแสดงให้เห็นถึงตำแหน่ง บทบาทและความสำคัญของเรื่องราว มายอานเตียมในวัฒนธรรมเวียดนาม เช่น หวอ กวาง เอียน Vo Quang Yen (2013)

เรื่อง “เตียมกวา (Tây Qua)¹” ได้กล่าวถึงจุดกำเนิดของเรื่องราวมายานเตียมมาจากหนังสือ “หลิงนามซีกก้วย (Linh Nam Chích Quái)”² โดยเขียนเนื้อหาของตำนานมายานเตียมตามหนังสือหลิงนามซีกก้วยและอธิบายลักษณะ ผลประโยชน์ของเตียมโดยหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในขณะเดียวกันกล่าวถึงบทบาทของตำนานมายานเตียมในชีวิตทางจิตวิญญาณของชาวเวียดนาม งานของเจิ่น กาว เซิน Tran Cao Son (2012) เรื่อง “ตำนานมายานเตียมจากมุมมองทางวิทยาศาสตร์และประวัติศาสตร์ (Truyện Mai An Tiêm dưới góc nhìn khoa học, lịch sử)” ได้เน้นการวิเคราะห์ตำนานมายานเตียมผ่านหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยมีการยืนยันว่าเกวามายานเตียมเป็นความจริงและยุคหึ่งเวียงที่ปรากฏในตำนานมายานเตียมเป็นยุคที่เวียดนามได้เป็นหนึ่งประเทศที่มีการปกป้องเป็นรูปแบบดั้งเดิมซึ่งกษัตริย์ทรงเป็นผู้ปกครองคนทั้งปวงและมีวัฒนธรรมของตนเองที่มั่นคง เข้มแข็ง และมีวัฒนธรรมที่ต่างจากจีน ในขณะเดียวกัน สิ่งต่าง ๆ ที่แสดงในตำนานมายานเตียมสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกษัตริย์กับประชาชน ปรัชญาต่าง ๆ งานของเจิ่น เหว่ เอียนเถ Tran Hau Yen The (2021) เรื่อง “นายหลากเจื่องและตำนานมายานเตียม (Quý ông Lạch Truong và truyền thuyết Mai AnTiêm)” ได้กล่าวถึงปรากฏการณ์ในด้านโบราณคดีที่เป็นรูปปั้นทองสัมฤทธิ์จากสมัยโบราณถูกค้นพบโดยบังเอิญโดยนักโบราณคดีชาวสวีเดน (Olov Janse) ในปี ค.ศ.1935 ที่ หลากเจื่อง (Lach Truong) จังหวัดแทงฮว้า เป็นศิลปวัตถุที่ได้รับเกียรติให้เป็นสมบัติของชาติในปี ค.ศ.2012 นอกจากนี้ ผู้เขียนได้วิเคราะห์เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตำนานมายานเตียมและนายหลากเจื่องและอารยธรรมดงเซิน (Đông Sơn)² และตั้งคำถามโดยสมมุติว่านายหลากเจื่องคือภาพลักษณ์ของมายานเตียมหรือไม่

งานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบสร้างคุณค่า

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีงานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบสร้างคุณค่าไรตำนานต่าง ๆ อยู่ในเวียดนาม เช่น เรื่อง “ปรัชญาของมนุษย์ในตำนานเวียดนามกับการสั่งสอนเยาวชนเวียดนามในปัจจุบัน (Triết lý nhân sinh trong truyện cổ tích với

¹อารยธรรมดงเซิน Đông Sơn เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ปรากฏขึ้นเมื่อประมาณ 800 ปีก่อนคริสตกาล เคยมีอยู่ในบางจังหวัดทางภาคเหนือและภาคกลางตอนบนของประเทศเวียดนาม

việc giáo dục thế hệ trẻ Việt Nam hiện nay)” ของ เหงียน ถิ หงอก Nguyễn Thị Ngọc (2018) ได้กล่าวถึงมุมมอง ความคิดต่าง ๆ ของชาวเวียดนามเกี่ยวกับชีวิต ผู้คน คุณค่า ของชีวิตตลอดจนคุณค่าของมนุษย์ผ่านตำนานต่าง ๆ และยืนยันว่า ปรัชญาของมนุษย์ใน ตำนานต่าง ๆ มีลักษณะของคุณค่าทางวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น มีส่วนช่วยในการสั่งสอน ให้แก่ผู้คนโดยทั่วไปและเยาวชนโดยเฉพาะในการปฏิบัติต่าง ๆ เรื่อง “ตำนานจากมุมมองของนักวิทยาศาสตร์ Truyện cốt tích dưới mắt các nhà khoa học” ของ ชู ขวน เขียน Chu Xuân Diên (1989) ได้รวบรวม วิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับตำนาน โดยเน้นประเด็น การประกอบสร้างคุณค่าของมนุษย์ในตำนานต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และความสำเร็จของงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับ ตำนานคือการใช้ชาติพันธุ์วิทยาเพื่ออธิบาย ปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เป็นต้น

จากข้างต้นพบว่า นักวิจัยอยู่ในเวียดนามมุ่งเน้นการศึกษาการประกอบสร้าง คุณค่าและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเนื้อหาของตำนานและตำนานมายานเตียม โดยเน้นการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อมีส่วนช่วย ในการพิสูจน์วิถีชีวิตทางวัฒนธรรมของชาวเวียดนามในยุคหุ่งเวือง นอกจากนี้ ยังเป็น การยืนยันตำแหน่ง บทบาทของเทศกาลมายานเตียมอยู่ในจิตใจของชาวเวียดนาม ในปัจจุบัน และเป็นเหตุผลหนึ่งช่วยอธิบายว่าเพราะเหตุใดต้องการที่จะอนุรักษ์ตำนาน มายานเตียม แต่ถึงอย่างไรแล้วยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาการประกอบสร้างตำนาน มายานเตียม และการออกแบบหลักสูตรการเรียนโดยเพิ่มเนื้อหาของมายานเตียม ในหนังสือเรียนระดับชั้นประถมศึกษา การผลิตดวงตราไปรษณียากรที่มีเนื้อหา ส่วนของมายานเตียม ตลอดจนการศึกษามายานเตียมในฐานะของบุคคลในยุคหุ่งเวือง ผู้ให้กำเนิดแดงโมในเวียดนาม

ระเบียบวิธีวิจัย

บทความการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานของทางการเวียดนามผ่าน ตำนานมายานเตียมเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์โดยการศึกษา เอกสารประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยแบ่งเอกสารเหล่านั้นเป็นสองส่วน ดังนี้ ส่วนที่หนึ่ง เป็นเอกสารจากสมัยโบราณที่กล่าวถึงตำนานมายานเตียม ได้แก่ หนังสือพงศาว

ดารหลิงนามซึกก้วย (Linh Nam Chích Quái) ซึ่งเป็นหนังสือที่ตำนานมายานเตียมได้รับการบันทึกเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1492 หลีกเจียวเอี้ยนเจื่องหลอยซัปี ค.ศ. 1819 และคำสั่งของกษัตริย์จากราชวงศ์เหงียน (Nguyễn) ปี ค.ศ. 1921 ส่วนที่สองเป็นเอกสารทางการในปัจจุบันที่มีตำนานมายานเตียม ได้แก่ ตำราเรียนในชั้นเรียนประถมและแสดมภ์ไพรชนีย์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้ข้อมูลจากบทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และหนังสือที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ ตีความและนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ได้

ผลการวิจัย

1. ความเป็นมาของตำนานมายานเตียมและภาพลักษณ์ของมายานเตียม ในฐานะของบุคคลในยุคหุ่งเวือง

1.1 “มายานเตียม” ในฐานะบุคคลในยุคหุ่งเวือง/ยุคก่อร่างสร้างบ้าน แปงเมืองของชนชาติกิง

ในหนังสือประวัติศาสตร์ด่ายเหวียดลือกี้ตว่านทือ (Đại Việt sử ký toàn thư) ยุคหุ่งเวืองเป็นยุคแรกเริ่มของประวัติศาสตร์เวียดนาม ในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศเวียดนามมีชื่อว่าอาณาจักรวันลาง (Văn Lang) และได้แบ่งเป็น 15 เขต เช่น ยาวจี (Giao Chỉ) จีเยียน (Chi Diên) หวูนิง (Vũ Ninh) ฟุกนิง (Phúc Ninh) ฟุกหลก (Phúc Lộc) เหวียดเถื่อง (Việt Thường) นิงหาย (Ninh Hải) เหื่องเตียน (Dương Tuyền) หลุกหาย (Lục Hải) วูติง (Vũ Định) หว่ายฮาน (Hoài Hoan) กิวเงิน (Cửu Chân) บึงวัน (Bình Văn) เตินฮึง (Tân Hưng) กิวตัก (Cửu Đức) สิ่งที่น่าสนใจคือ พื้นที่ของ 15 เขตดังกล่าวตั้งอยู่ในบริเวณจังหวัดเว้ Hué รวมส่วนหนึ่งของมณฑลกว๋างชี และกว๋างตุงของประเทศจีนระบอบการปกครองประเทศ ปกครองตามรูปแบบรุ่นต่อรุ่น กษัตริย์ทั้งหมดในยุคดังกล่าวอยู่ภายใต้ราชวงศ์หุ่งเวือง (Hùng Vương) คนเวียดนามโบราณในยุคนี้คือชาติพันธุ์กิง Kinh (Ngo Si Lien & Phan Phu Tien & Le Van Huu, 1993)

สังคมของยุคหุ่งเวืองเป็นสังคมที่มีการพัฒนาเป็นอย่างมาก ซึ่งประชาชนได้อาศัยในชุมชนที่สร้างขึ้นบนที่ดอนใกล้ภูเขา ซึ่งมีแหล่งน้ำอยู่รอบบริเวณชุมชน เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในการทำนา รูปแบบบ้านของชาวเวียดนามเป็นบ้านไม้

ซึ่งแสดงเอกลักษณ์ เหมาะกับบริบทของพื้นที่ป่าธรรมชาติ ประชาชนในยุคนี้ได้เรียนรู้ การปลูกข้าว อาหารหลักคือข้าวเหนียว นอกจากนี้พวกเขายังรับประทานผลไม้เนื้อ ปลา เครื่องปรุงในยุคนี้มีทั้งหลาย น้ำปลา เกลือ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ทำจากไม้ไผ่ ไม้ดินเผาและทองเหลือง บางส่วนทำจากหนังและหิน เครื่องแต่งกายในสมัยหุ่งเวืองนั้น เหมาะสมกับบริเวณแม่น้ำ กล่าวคือ ผู้ชายส่วนใหญุ่่งผ้าเดี่ยวและเปลือยท่อนบน ผู้หญิงสวมกระโปรงซึ่งเป็นลักษณะของกระโปรงแบบผูกเชือก และประดับที่หน้าท้องและ บั้นท้าย (Le Thi Thu Hien, 2017) ในเทศกาลและวันหยุดจะมีหมวกชนกกที่ทำด้วยสาส์ และกระโปรงที่แผ่ด้วยชนกกหรือใบไม้ซึ่งจะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนบนพื้นผิวของ กลองสำริดดงเซิน (Đồng Sơn)³

นอกจากการพัฒนาทางวัตถุแล้ว ชาวเวียดนามโบราณในยุคหุ่งเวือง ยังมีการพัฒนาในด้านวิถีชีวิต และจิตวิญญาณ ซึ่งแสดงให้เห็นผ่านตำนานที่ยังคง เผยแพร่ในสังคมเวียดนาม และในบันทึกบางฉบับถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดที่ขัดแย้งกันมากมาย แต่ถึงอย่างไรแล้วก็สามารถจินตนาการถึงประเพณีการแต่งงานในยุคหุ่งเวืองว่าเป็น การแต่งงานแบบการสมรสเพียงคู่เดียวและเป็นการปกครองแบบปิตาธิปไตย นอกจากนี้ ในช่วงยุคหุ่งเวืองยังมีประเพณีอื่น ๆ อีกหลายอย่าง เช่น ประเพณีกินหมากกับปูนขาว ที่แสดงให้เห็นเรื่อง "ตำนานหมาก" ประเพณีการจัดคู่แต่งงานระหว่างหมู่บ้านและส่งผลให้ กลายเป็นประเพณีในบางสถานที่ซึ่งมีอยู่ในปัจจุบัน เช่น บางหมู่บ้านในตำบลสีเกื่อง (Hy Cương) ใกล้บริเวณศาลเจ้าหุ่งเวือง เด่น หุ่ง (Đền Hùng) ยังคงมีประเพณีดังกล่าว ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาของประเพณีการแต่งงานของชาวกิงซึ่งแตกต่างจากประเพณี ของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ (Nguyen Van Duc, 2023)

ในสมัยหุ่งเวืองผู้คนไม่เพียงแต่รู้จักวิธีทำเครื่องใช้เท่านั้น แต่พวกเขา ยังรู้จักวิธีตกแต่งผลิตภัณฑ์ของตนให้ถึงจุดสุดยอดของศิลปะและวิจิตรศิลป์อีกด้วย ศิลปกรรมในสมัยหุ่งเวืองซึ่งตัวแทนคือวัฒนธรรมดงเซินมีผลงานการปั้น ชื่นรูป แกะสลัก บนหิน เซรามิก และสำริดที่หลงเหลืออยู่จนถึงทุกวันนี้เป็นหลักฐานที่คมคาย มีชีวิตชีวา ช่วยให้เรียนรู้สังคมในยุคดังกล่าวส่วนในด้านการเมือง วิทยาศาสตร์ ศิลปะ งานศิลปะ

³เป็นกลองสำริดประเภทหนึ่งที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมดงเซิน (ศตวรรษที่ 7 ก่อนคริสตศักราช - ศตวรรษที่ 6 ของชาวเวียดนาม โบราณ

มีเนื้อหาและรูปแบบที่หลากหลาย คนโบราณรู้จักปั้นสิ่งของเครื่องใช้แล้วตกแต่งด้วยงานศิลปะเพื่อให้มีความประณีตและสวยงามยิ่งขึ้นผลงานมีรูปแบบใกล้เคียงกับธรรมชาติมาก เป็นขั้นพัฒนาที่สูงกว่าการสร้างชีวิตประจำวัน เช่น การผลิต ความบันเทิง และงานรื่นเริง วิจิตรศิลป์ในสมัยหุ่งเวืองได้ทิ้งคุณค่าอันเป็นเอกลักษณ์ไว้ให้คนรุ่นหลัง เพราะเป็นศิลปะดั้งเดิมที่ไม่มีร่องรอยของวัฒนธรรมผสมแม้ว่าจะเกิดควบคู่กับวัฒนธรรมเก่าแก่ของโลก เช่น กรีก เมโสโปเตเมีย อินเดีย จีน นอกจากนี้ภูมิหลังทางศิลปะนี้ยังสะท้อนให้เห็นความรู้สึกของชุมชนตั้งแต่เนิ่น ๆ นี่คือองค์ประกอบหลัก เป็นจิตวิญญาณที่กำหนดความอยู่รอดของชาติซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในการประดับหน้ากลองสำริด ดงเขินนอกจากภาพนกและสัตว์ต่างๆ แล้ว เรายังเห็นภาพผู้คนที่รวมตัวกันเป็นกลุ่ม ๆ เป็นฉากที่ผู้คนร้องเพลง เต้นรำ พายเรือ พุ่งแหลน และมองไปที่ดวงอาทิตย์

นอกจากโบราณวัตถุตามบ้านเรือนและศาลเจ้าที่บูชาตัวละครในตำนานในสมัยหุ่งเวืองแล้วยังมีกิจกรรมพื้นบ้านในรูปแบบต่างๆ เช่น ประเพณี เทศกาล การแสดงตามตำนาน เพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน มหรสพพื้นบ้าน การละเล่น ศิลปะหลายประเภท การแข่งขันกีฬา เป็นต้น กิจกรรมพื้นบ้านเหล่านี้เต็มไปด้วยความแตกต่างจากวัฒนธรรมในสมัยวันลาง ที่โดดเด่นคือมีตำนาน นิทานและกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สะท้อนถึงการสร้างชาติและการป้องกันในสมัยกษัตริย์หุ่ง

ตามหนังสือ “หลิงนามจิกก้วย” (Linh nam chích quái) มายานเตียมได้ปรากฏในฐานะทาสและถูกซื้อโดยกษัตริย์หุ่งเวืองที่ 17 จากเรือค้าขายต่างประเทศ ด้วยความสามารถของตนเองมายานเตียมจึงได้รับความเชื่อถือจากหุ่งเวืองและได้กลายเป็นลูกเลี้ยงของหุ่งเวือง หลังจากนั้นหุ่งเวืองแต่งตั้งมายานเตียมเป็นข้าราชการและมอบภรรยาให้ ด้วยความสามารถของเขา มายานเตียมได้รับใช้และได้รับความไว้วางใจจากหุ่งเวืองในหลายด้าน มายานเตียมจึงร่ำรวยขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้คนอื่นอยากเป็นมิตรกับเขา หลังจากนั้นมายานเตียมกลายเป็นคนเย่อหยิ่งจองหองและมักจะบอกว่า “สิ่งที่มายานเตียมมีในตอนนี้เพราะเป็นการทำบุญจากชาติก่อนไม่ใช่เพราะกษัตริย์มอบให้” เมื่อกษัตริย์ได้ยินคำพูดนั้นก็กล่าวว่า “เป็นคนรับใช้แต่หึงจองหองไม่รู้บุญคุณของเจ้าของจากนี้เราจะสั่งให้ท่านกับครอบครัวของท่านไปยังพื้นที่ที่ไม่มีคนอยู่กลางทะเลเพื่อดูว่าสินทรัพย์ของท่านจากชาติก่อนจะเหลือหรือไม่” หลังจากนั้นกษัตริย์หุ่งจึงรับสั่งให้เนรเทศ

มายอานเตียมกับครอบครัวไปยังทะเลของอำเภอท่านเฉิน (Thán Sơn ปัจจุบันเป็น อำเภอเงาเฉิน Nga Sơn) ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ทะเล รอบ ๆ มีแต่น้ำและหาดทรายไม่เห็น ร่องรอยการอยู่อาศัยของผู้คนและจะส่งอาหารให้กินแค่ 4 – 5 เดือนซึ่งเมื่ออาหารหมด แล้วก็ตาย ภรรยาของมายอานเตียมร้องไห้และพูดว่า “ฉันจะต้องตายอยู่ที่นี้แน่นอน คงจะไม่มีชีวิตรอดไปได้” มายอานเตียมยิ้ม และกล่าวว่า “ฟ้าให้กำเนิดเรามา ฟ้าจะเลี้ยง เราให้ตายหรืออยู่ ก็ขึ้นอยู่กับฟ้าผมไม่กังวล” (Dinh Gia Khanh & Nguyen Ngoc San, 1960)

1.2 “มายอานเตียม” ในฐานะผู้ให้กำเนิดแด่โมโนเวียดนาม

ตามหนังสือหลังนามซึกกว่าย ระบุว่าเมื่อมายอานเตียมกับภรรยา และลูกสองคนถูกเนรเทศไปยังเกาะร้างท่านเฉินซึ่งในปัจจุบันคือ ตำบลงาฟู้อำเภอเงาเฉิน จังหวัดแทงฮัว ประเทศเวียดนาม นี่คือช่วงเวลาที่ยากลำบากที่สุดสำหรับครอบครัว ของมายอานเตียมเนื่องจากอาหารที่กษัตริย์มอบให้สามารถอยู่รอดได้เพียงแค่ 4-5 เดือน และบนเกาะร้างดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ดินไม่อุดมสมบูรณ์บริเวณรอบ ๆ ก็ถูกล้อม ไปด้วยทะเล อย่างไรก็ตาม มายอานเตียมก็ไม่กังวลและยังคงคิดว่าฟ้าให้กำเนิดเราแล้ว ก็จะเลี้ยงเรา หูกวัง เหงียนด่งซี ผู้แปลตำนานมายอานเตียมจากต้นฉบับ อักษรทาน เป็นภาษาเวียดนามได้บรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับชีวิตที่ยากลำบากของมายอานเตียม และครอบครัวบนเกาะร้างไว้ด้วย เช่น

“เมื่อถึงเกาะร้างและเห็นทุกที่เป็นหาดทรายภรรยาของมายอานเตียม ไม่สามารถควบคุมความรู้สึกของตัวเองได้เขาจึงร้องไห้ หัวฟิงไปที่ไหล่ของมายอานเตียม และบอกว่า

“เราจะต้องตายที่นี่อย่างแน่นอน”

มายอานเตียมกอดภรรยาและบอกว่า ฟ้าจะช่วยเราถ้าเรามีความ พยายาม อย่ากังวล

หนึ่งเดือนผ่านไป ชีวิตของมายอานเตียมกับครอบครัวมีบ้าน ที่สร้างขึ้นจากถ้ำหินและได้ตกแต่งเพื่อกันแดด กันฝน กันลม แล่น้ำดื่มก็มาจากลำธาร เหลือกก็มาจากทะเล แต่ปัญหาคือจะต้องทำอะไรเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตต่อไปได้มายอาน เตียมมองตะกั่วใส่ข้าวยังเหลือนิดหนึ่งและบอกภรรยาว่า “ถ้าเรามีเมล็ดพันธุ์บ้างเราก็ไม่

ต้องกังวลอะไร” (Nếu chúng ta có một số hạt giống thì chẳng phải lo gì nữa) (Dinh Gia Khanh & Nguyen Ngoc San, 1960)

แม้ว่าเนื้อหาการแปลทั้งสองฉบับมีการเพิ่มหรือตัดตัวอักษรแต่ก็สามารถแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากของมายานเตียมและครอบครัวบนเกาะร้าง การเพิ่มหรือตัดตัวอักษรก็เพื่อจะอธิบายรายละเอียดถึงความพยายามของมายานเตียมที่ไม่ยอมแพ้เมื่อเผชิญกับความยากลำบากของชีวิต

การใช้ชีวิตบนเกาะร้างในเวลาต่อมา มายานเตียมเห็นนกสีขาวบินมาจากฝั่งตะวันตกมาเกาะอยู่บนภูเขามันร้อง 3-4 ครั้งแล้วคายเมล็ดบางอย่างออกมา 6-7 เมล็ด และร่วงลงบนพื้นทราย หลังจากนั้น เมล็ดดังกล่าวงอกขึ้นและกลายเป็นต้นไม้จำนวนมากมีลักษณะสวยงามและออกผลมากมาย มายานเตียมดีใจบอกว่า “นี่ไม่ใช่สิ่งที่แปลก แต่เป็นสิ่งที่ห้ามอบให้เพื่อให้เราสามารถอยู่รอดได้” ต่อไปมายานเตียมจึงปกผลไม้มารับประทานและเห็นว่ามีรสชาติหอมหวาน อร่อย ทำให้จิตใจสดชื่น มายานเตียมจึงขยายพันธุ์มากขึ้นจนไม่สามารถรับประทานได้หมดเขาจึงเอาไปแลกข้าวกับคนอื่นเพื่อเลี้ยงครอบครัว มายานเตียมไม่ทราบว่ามีผลไม้เรียกว่าอะไรแต่เนื่องจากนกคาบเมล็ดจากฝั่งตะวันตกมาจึงเรียกว่า แดงโม (เทียบว่า Tây Qua - หมายถึง มาจากทิศตะวันตก) ผู้ค้าและผู้เดินเรือ ที่เดินทางผ่านหมู่เกาะนี้ได้รับประทานแล้วรู้สึกอร่อย จึงอยากมาแลกเปลี่ยน ชาวบ้านจากที่อื่นก็มาซื้อเมล็ดไปเพาะพันธุ์และปลูกตามฤดูกาลต่าง ๆ (Dinh Gia Khanh & Nguyen Ngoc San, 1960) ดังนั้น แดงโมที่อยู่ในเกาะท่านเซ็นมาจากนกสีขาวที่นำเมล็ดพันธุ์มาให้ไม่ได้เกิดขึ้นเองจากเกาะร้าง

หลังจากที่ลองรับประทานแดงโมที่มาจากนกสีขาว มายานเตียมและครอบครัวรู้สึกอร่อยและได้ทำการขยายเพาะพันธุ์แดงโม การที่มายานเตียมเอาเมล็ดพันธุ์ไปปลูกสะท้อนให้เห็นว่าในยุคห้วงเวียงความคิดของคนเวียดนามโบราณมีการพัฒนาอยู่แล้ว ในขณะเดียวกัน เนื่องจากรับประทานไม่หมดมายานเตียมจึงเอาแดงโมไปแลกเปลี่ยนข้าวสารจากเรือสินค้าที่เดินทางผ่านเกาะท่านเซ็น ภาพเหตุการณ์ และพฤติกรรมดังกล่าวได้ยืนยันว่ายุคห้วงเวียงคนเวียดนามโบราณมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเดินเรือทางทะเล การแลกเปลี่ยนแดงโมของมายานเตียมก็ยืนยันว่าการค้าขายได้ปรากฏในยุคห้วงเวียง แม้ว่าจะยังเป็นแบบดั้งเดิมและ

กระจาย แต่กิจกรรมเชิงพาณิชย์ในยุคหุ่งเวืองได้ก่อตัวขึ้นและนำอัตลักษณ์ของตนเอง อุตสาหกรรมการค้าในสมัยหุ่งเวืองได้เกิดขึ้นจาก การแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร (ข้าว) สิ่งของ (เครื่องมือ อาวุธ) ฯลฯ ร่องรอยของตลาดข้าว (ตลาดลู๋ Lú) ในจังหวัดเวียดตริ (Việt Trì) และจังหวัดฟู้ถ่อ (Phủ Thọ)⁴ ในปัจจุบันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นได้ชัดเจนที่สุดของอุตสาหกรรมการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวเวียดนามในยุคหุ่งเวืองยังได้ส่งเสริมการพัฒนาการค้าในต่างประเทศ ก่อตัวเป็นการค้าระหว่างประเทศด้วยตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวย เป็นจุดตัดของกระแสวัฒนธรรม กระบวนการพัฒนาของประวัติศาสตร์และสังคมเวียดนามจึงอยู่ภายใต้การแลกเปลี่ยนอย่างกว้างขวางกับภายนอกในทุกด้านรวมถึงภาคการค้า ร่องรอยและตำนานทางโบราณคดีแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมเชิงพาณิชย์ในยุคหุ่งเวืองได้รับการพัฒนาอย่างมาก ตามตำนานกษัตริย์หุ่งเวืองได้ซื้อขายอันติยมจากเรือสินค้าต่างประเทศ เมื่อถูกเนรเทศไปยังเกาะร้างจากนั้นก็ได้ทำการปลูกแตงโมมายอันติยมได้แลกเปลี่ยนสินค้าของเขากับสินค้าและสิ่งของจากเรือค้าขายที่เดินทางผ่านทะเลและเกาะต่างๆ (Thai Dung, 2011)

นอกจากนี้เนื้อหาในหนังสือหลิงนามซีกก้วยได้บรรยายว่าหลังจากนั้นเมื่อวันเวลาผ่านไปกษัตริย์หุ่งเวืองนึกถึงมายอันติยมและมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปยังเกาะร้างที่ครอบครัวของมายอันติยมอยู่เพื่อตรวจว่าครอบครัวของมายอันติยมยังมีชีวิตอยู่หรือตายแล้ว เจ้าหน้าที่กลับมาและรายงานกับกษัตริย์ว่าครอบครัวของมายอันติยมยังอยู่รอดได้เป็นอย่างดีกษัตริย์จึงถอนหายใจและบอกว่า “ที่เขาได้บอกว่ามีบุญมาชกชาติก่อน ไม่ได้เป็นคำโอ้อวดเกินจริงเลย” กษัตริย์หุ่งเวืองจึงมีรับสั่งให้มายอันติยมกลับคืนตำแหน่งเดิมและได้มอบคนรับใช้เพิ่มอีกหลายคน หาดทรายที่มายอันติยมกับครอบครัวเคยอยู่ได้เรียกว่าหาดทรายอันติยมและที่บ้านของมายอันติยมในหาดทรายนั้นเรียกว่าชุมชนมายซึ่งพื้นที่นี้ในปัจจุบันเป็นอำเภอจาเซินในอดีต ชาวเวียดนามเรียกมายอันติยมว่าเป็นพ่อแม่ของแตงโม ในปัจจุบันเรียกว่าเป็นบรรพบุรุษของแตงโม (Dinh Gia Khanh & Nguyen Ngoc San, 1960)

⁴เป็นจังหวัดอยู่ภาคเหนือของเวียดนามและเป็นที่ตั้งอยู่ของศาลเจ้าหุ่งเวือง

ดังนั้น จากยุคทุ่งเวืองมายานเตียมได้ถือว่าเป็นบรรพบุรุษของการปลูกแตงโมในเวียดนามและได้รับการบูชาจากประชาชนจนถึงปัจจุบันซึ่งเกาะร้างที่มายานเตียมและครอบครัวเคยอาศัยคือ ตำบลงาฟู้ อำเภองาเซินจังหวัดแทงฮว้า ประเทศเวียดนามและเป็นพื้นที่เดียวในเวียดนามที่มีศาลเจ้าและเทศกาลมายานเตียมอีกด้วย

1.3 “มายานเตียม”ในฐานะเทพเจ้าของผู้คนในตำบลงาฟู้ อำเภองาเซิน จังหวัดแทงฮว้า

ความเชื่อคือความนับถือของผู้คนที่แสดงออกผ่านพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและการปฏิบัติแบบดั้งเดิมเพื่อนำความสงบทางจิตวิญญาณมาสู่บุคคลและชุมชน (Nguyen Thi Kim Ngan, 2016) ในวัฒนธรรมเวียดนามความเชื่อปรากฏในสองรูปแบบ ได้แก่ 1) ความเชื่อทั่วไปของคนเวียดนาม เช่น การบูชาบรรพบุรุษ (thờ cúng tổ tiên) การบูชาความเป็นแม่ (thờ Mẫu) การบูชาทุ่งเวือง (thờ cúng Hùng vương) 2) ความเชื่อเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เช่น การบูชาเทพเจ้า (thần) ต่าง ๆ และการบูชานักบุญ (thánh) ต่าง ๆ ความเชื่อดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของคติความเชื่อในพระเจ้าหลายพระองค์ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน เมื่อกล่าวถึงความหมายของคำว่า เทพเจ้า (thần) และนักบุญ (thánh) ในพจนานุกรมความหมายของสองคำนี้ยังคลุมเครือและไม่ชัดเจน โควิงตัน สก็อตต์ ลิตเติลตัน (Covington Scott Littleton) นักมานุษยวิทยาชาวอเมริกัน ศาสตราจารย์และคณบดีภาควิชามานุษยวิทยาแห่งวิทยาลัยภาคตะวันตก (Occidental College) ผู้เชี่ยวชาญด้านตำนานอินโด-ยูโรเปียนและชินโตให้คำนิยามว่า เทพเจ้า “เป็นสภาวะที่มีอำนาจยิ่งใหญ่กว่ามนุษย์ แต่การมีปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์ในทางบวกหรือทางลบ จะนำมนุษย์ไปสู่ระดับใหม่ของการรับรู้เหนือความคิดเรื่องชีวิตมรตัย (ผู้ที่ต้องตาย)” “ในพจนานุกรมเวียดนาม ศาสตราจารย์หวางเพ (Hoàng Phê) ได้นิยามว่า “เทพเจ้าเป็นอภิปุทธิที่เคารพบูชาถือว่าศักดิ์สิทธิ์ มีอภิปุทธิปาฏิหาริย์สามารถท้าวอันตรายหรือผลดีต่อผู้คนได้ตามไสยศาสตร์หรือตามความเชื่อทางศาสนา” คำว่านักบุญเป็นชื่อเรียกบุคคลผู้มีความสามารถ ฉลาด มีคุณธรรมมีบุญญาธิการ เมื่อเสียชีวิตไปแล้วจะได้รับการบูชา ชาวบ้านได้สร้างความเชื่อขึ้นมาแล้วใช้ความเชื่อนั้นเป็นแรงสนับสนุนในการสร้างความแข็งแกร่งทางจิตวิญญาณ

และความเชื่อให้กับตนเอง (Nguyen Thi Bich Hanh, 2021) ในบริบทดังกล่าว มายอานเตียมได้ปรากฏในฐานะเป็นนักบุญของชาวเวียดนามเนื่องจากมายอานเตียมเป็นคนจริง และเป็นบรรพบุรุษของการปลูกแตงโมในเวียดนาม ชาวเวียดนามเรียกมายอานเตียมว่า นักบุญมายอานเตียม (Đức thánh Mai An Tiêm)

จนถึงปัจจุบันยังไม่มีเอกสารที่ระบุว่าการบูชามายอานเตียมมีตั้งแต่เมื่อไหร่ชาวบ้านในตำบลงาฟู้ อำเภองาเซิน จังหวัดแทงฮว้า ประเทศเวียดนามรู้เพียงแค่ว่าการบูชามายอานเตียมมีประวัติศาสตร์ยาวนานและพวกเขาปฏิบัติและบูชาตามประเพณีที่ได้สืบทอดจากบรรพบุรุษ อย่างไรก็ตาม หากประมาณการโดยอิงตามอายุของหนังสือหลังนามซีกกว่า ถือได้ว่าการบูชามายอานเตียมมีก่อนที่จะหนังสือหลังนามซีกกว่าได้เขียนขึ้นมา (หนังสือหลังนามซีกกว่าได้เขียนขึ้นมาในปี 1492) การบูชามายอานเตียมได้รับการบันทึกอย่างเป็นทางการครั้งแรกจากสมัยราชวงศ์เหงียน (Nguyễn) ในสมัยราชวงศ์เหงียนมีพระราชกฤษฎีกาหรือภาษาเวียดนามเรียกว่าซัคฟอง (Sắc phong 冊封) 3 ฉบับซึ่งเป็นการกระทำในระบบศักดินาเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงมีรับสั่งให้จัดทำเอกสารสั่งการให้ศาลดำเนินการมอบตำแหน่งให้ข้าราชการ ซัคฟองทั้งหมด 3 ฉบับมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม มีขนาดกว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 1.4 เมตร และเขียนลงบนผ้าไหมอย่างดี ยังคงปรากฏตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาจีนสีดำอย่างชัดเจน กฤษฎีกาเหล่านี้ผ่านการแปลและสรุปจากราชวงศ์เหงียน พระราชทานจากกษัตริย์เหงียน บรรทัดล่างสุดของกฤษฎีกาแสดงวันและเดือนของเอกสารการถวายเช่น “ยุยเดินเนียน กุยเหงียตหนีเถิบหงูเน็ต (Duy Tân nguyên niên cửu nguyệt nhị thập ngũ nhật)” (วันที่ 25/9/1907) หรือ “ยุยเดินหนีเนียน หลุกเหงียต เถิบหงูเน็ต (Duy Tân nhị niên, lục nguyệt, thập ngũ nhật)” (วันที่ 15/6/1908) “ชายดิงกุยเนียนเทิดเหงียตหนีเถิบหงูเน็ต (Khải Định cửu niên thất nguyệt nhị thập ngũ nhật)” (24/7/1925) เนื้อหาของเอกสารดังกล่าว ได้กล่าวถึงความทรงจำและวีรกรรมของมายอานเตียมในการทวงคืนและสร้างหมู่บ้านเล็ก ๆ ความขยันหมั่นเพียรและการทำงานหนัก มานะบากบั่นในการสร้างตัวในขณะเดียวกัน กฤษฎีกาก็ได้กล่าวถึงการยกย่องมายอานเตียม (ชื่อของมายอานเตียม) ให้เป็นเสมือนเทพเจ้าและได้รับสั่งให้ประชาชนทุกคน บูชาสักการะศาลเจ้าของมายอานเตียม พระราชกฤษฎีกาโบราณทั้งหมดทำมาจากผ้าไหม ลายมังกร ลายเมฆและตัวอักษรจีนสีดำ

ที่โดดเด่น บางพระราชกฤษฎีกาโบราณก็ชัดเจนและชัดเจนแต่บางพระราชกฤษฎีกายังคงสภาพเดิม (Ha Dong, 2009)

การบูชามายานเตียมได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นทางการที่ศาลเจ้ามายานเตียมในตำบลงาฟูอำเภอเกาเซิน จังหวัดแทงฮว้าประเทศเวียดนาม ศาลเจ้ามายานเตียมมีประวัติศาสตร์การก่อสร้างยาวนานและได้รับการบูรณะหลายครั้ง อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันไม่มีเอกสารที่ระบุการก่อสร้างครั้งแรกของศาลเจ้ามายานเตียม ก่อนหน้านั้นศาลเจ้ามายานเตียมได้สร้างขึ้นให้มีขนาดเล็ก ที่ตั้งของศาลเจ้าตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ใกล้กับทะเล ดังนั้นในฤดูลมแรงจึงถือเป็นสถานที่รวบรวมทรายจากทะเล ตามคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่กล่าวว่าในปีที่มีทรายปกคลุมประตู ผู้ที่จะจุดธูปต้องชุตทรายเข้าไปข้างใน เพื่อรักษาและส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรมอันลึกซึ้งของชาติ ในปี 2010 คณะกรรมการประชาชนจังหวัดแทงฮว้าได้ตัดสินใจบูรณะและฟื้นฟูศาลเจ้ามายานเตียมบนโครงสร้างเดิมของศาลเจ้าเก่าแต่มีรูปแบบของวัดและศาลเจ้าที่อยู่ในเวียดนาม

นอกจากการบูชามายานเตียมดังกล่าวยังคงมีเทศกาลมายานเตียมอีกด้วย เทศกาลมายานเตียมได้จัดขึ้นในทุก ๆ ปี ณ บริเวณที่ตั้งของศาลเจ้ามายานเตียมประกอบด้วยสองส่วน ส่วนพิธีกรรมมีกิจกรรมประเพณีสืบทอดจากสมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน เช่น พิธีรับพระราชกฤษฎีกาจากหมู่บ้านวันดีไปยังศาลเจ้ามายานเตียมและพิธีสักการะในศาลเจ้า ส่วนการละเล่นได้จัดในรูปแบบการแสดงศิลปะในรูปแบบการแสดงละคร โดยจำลองจากมายานเตียมถูกเนรเทศไปยังเกาะร้าง หลังจากนั้นมายานเตียมก็พบกับเมล็ดพันธุ์แดงโมที่มีค่าและนิยมปลูกกันทั่วทุกภูมิภาค แตงโมได้แพร่กระจายไปยังแผ่นดินใหญ่ กษัตริย์หุ่งเวืองรู้ว่ามายานเตียมและครอบครัวไม่เพียงแต่มีชีวิตอยู่เท่านั้น แต่ยังพบพันธุ์แดงโมอันล้ำค่าอีกด้วย เพราะฉะนั้นกษัตริย์หุ่งเวืองจึงยกโทษและมิรับสั่งให้ครอบครัวของมายานเตียมกลับไปยังแผ่นดินใหญ่เพื่ออยู่ร่วมกันอีกครั้ง อีกทั้งยังมีการละเล่นพื้นบ้าน กิจกรรมทางวัฒนธรรม การฝึกร่างกาย และกีฬาพื้นบ้าน เช่น การแข่งขันเข้าค่าย วอลเลย์บอล แกะสลักแตงโม ชักเย่อ โกวั่น หมากรูกคน

เทศกาลมายอานเตียมจัดขึ้นไม่เพียงเพื่อสร้างชีวิตที่ยากลำบาก
ขึ้นใหม่เท่านั้นแต่ยังเต็มไปด้วยความรักของคู่หนุ่มสาวอีกด้วย และยังส่งเสริมเจตจำนง
ของผู้คนในการดำรงชีวิตตลอดจนมีความหมายทางการศึกษาเกี่ยวกับประเพณีการรักษา
รักษาและส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและบ้านเกิด นอกจากนี้ยังเป็นโอกาส
ในการแนะนำ ส่งเสริม และรักษาคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของศาลเจ้า
มายอานเตียมเกี่ยวกับตำนานมายอานเตียมและแดงโม ตอบสนองความต้องการ
เฟลิดเฟลินไปกับวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของผู้คนทุกชนชั้นและนักท่องเที่ยวก
ทั่วทุกมุมโลก (Anh Ngoc, 2021)

หลังจากที่ถูกปล่อยไปนานเนื่องจากสถานการณ์สงครามและปัจจัยอื่น
เทศกาลมายอานเตียมได้รับการรื้อฟื้นอย่างสำเร็จ โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีทั้งในระดับ
อำเภอและระดับจังหวัดทุก ๆ 5 ปีปัจจุบันเทศกาลมายอานเตียมได้รับการยอมรับว่าเป็น
มรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดและกำลังอยู่ในขั้นตอนการเสนอให้ได้รับการยอมรับให้
เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ

1.4 “มายอานเตียม” ในแบบเรียนระดับชั้นประถมของทางการ เวียดนาม

ตำนานเป็นวรรณกรรมพื้นบ้านประเภทหนึ่งที่กล่าวถึงชีวิตของผู้คน
ในสังคมมีการแบ่งแยกชนชั้น ถึงแม้ว่าได้ผ่านนับหลายพันปี ตำนานยังไม่ถูกสูญหายจาก
การเวลาแต่ในทางตรงกันข้ามยังคงอยู่รอดและถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ตำนานมีส่วนส่งเสริม
องค์ความรู้ให้แก่เด็กรุ่นใหม่ที่ได้รับรู้เกี่ยวกับความเจ็บปวด ความยากลำบาก ของผู้คน
จากตำนานเพื่อการรับรู้ทั้งองค์ความรู้และจิตใจเพราะการศึกษานั้นไม่ใช่แค่เพื่อรับสาร
เท่านั้นแต่ต้องมีการเรียนรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ดีและไม่ดี ตำนานเป็นส่วนหนึ่งที่ให้ข้อมูลเบื้องต้น
เกี่ยวกับบทระทึกขวัญอะไรถูกและผิด อาจกล่าวได้ว่าตำนานเป็นกระบวนการหนึ่งของ
แหล่งความรู้

ดังนั้น ตำนานจึงมีส่วนองค์ความรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเพื่อให้มีการ
พัฒนาชีวิตที่ดีขึ้น โดยผู้รับผิดชอบในการผลิต และปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาจึงได้
นำตำนานเพิ่มเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาผ่านหนังสือเรียนระดับประถมและได้ถือว่าเป็น
เป็นเครื่องมือที่ขาดไม่ได้ ในการก่อให้เกิดและพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถม

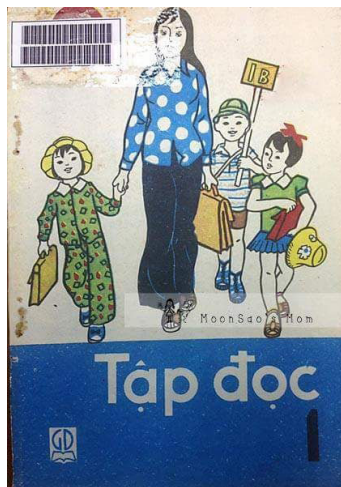
หลักสูตรการศึกษานี้ได้ครอบคลุมตลอดทั้งปีการศึกษาของชั้นประถมศึกษาซึ่งในแต่ละชั้นมีการฝึกทั้งสามวิชาได้แก่ฝึกอ่าน ฝึกเล่าเรื่อง และฝึกเขียนวรรณกรรม (Vu Thi Phuong, 2013) ความจริงแล้วในชุมชนบัตติของตำนานเวียดนาม โดยเฉพาะเรื่องราวในสมัยทุ่งเวืองมีเรื่องราวมากมาย แต่ไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่เรื่องราวของมายอานเตียมได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวางและปรากฏในหนังสือหลายเล่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือทางการของรัฐเวียดนาม สิ่งนี้มีส่วนช่วยในการพิสูจน์ให้เห็นถึงบทบาทและจุดยืนของตำนานมายอานเตียมให้แก่การศึกษาของเยาวชนในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากการค้นคว้า พบว่า ตำนานมายอานเตียมได้ปรากฏในแบบเรียนระดับประถมศึกษาของทางกระทรวงการศึกษาเวียดนามตั้งแต่ปีค.ศ. 1980 เนื้อหาเรื่องราวของมายอานเตียมมาจากหนังสือเรื่อง “มือและสมอง” (Bàn tay và khối óc) 1974 ซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนแตกต่างกับเรื่องราวของมายอานเตียมในหนังสือหลังนามจ๊กก้วยเช่น

การเปลี่ยนคำพูดของมายอานเตียมที่พูดต่อกษัตริย์ทุ่งเวืองว่า “ของคนอื่นมอบให้เราเป็นของที่เราต้องกังวล ของที่คนอื่นให้เราเป็นของที่เราต้องเป็นหนี้คนอื่น (Của biếu là của lo, của cho là của nợ)” แทนคำพูดที่ว่า “สิ่งที่มายอานเตียมมีในตอนนี้เป็นเพราะเป็นการทำบุญจากชาติก่อนไม่ใช่เพราะกษัตริย์มอบให้” อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่าสนใจคือคำพูดดังกล่าวได้ถูกยอมรับ และนำไปใช้โดยทางการเวียดนามจนถึงปัจจุบันและกลายเป็นคำพูดที่มีชื่อเสียงอยู่ในจิตใจของคนเวียดนามเพื่อสั่งสอนบทเรียนเกี่ยวกับความพยายามในชีวิต

มายอานเตียมได้กลับแผ่นดินใหญ่เพราะว่าถึงฤดูเก็บเกี่ยวแดงโมมายอานเตียมได้แกะแดงโมเป็นชื่อของตนเองและเอามาปล่อยในทะเล วันหนึ่งราษฎรคนหนึ่งเห็นลูกแดงโมดังกล่าวจึงทรงให้กษัตริย์ กษัตริย์จึงรับทราบว่ามีมายอานเตียมและครอบครัวยังใช้ชีวิตเป็นอย่างดีและมีคำสั่งให้กลับมาคืนตำแหน่งเดิม

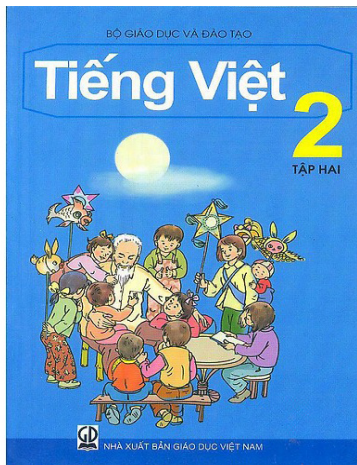
An Tiêm bảo vợ :
- Còn hai bàn tay, ta còn sống được.
Nói rồi, An Tiêm bắt tay làm ngay mọi việc.
An Tiêm uốn cung, vót tên để bắn chim làm thức ăn
hằng ngày; dựng nhà đá có tre, gỗ, có gianh trong rừng.
An Tiêm lấy gỗ đóng cho vợ một cái khung cửi. Vợ An
Tiêm tước cỏ cói phơi khô để dệt thành vải may quần áo.
Một hôm, nghe tiếng chim kêu ngoài bãi, hai vợ chồng
ra xem thì thấy một đàn chim đang nhả những hạt đen

ภาพที่ 4 ตำนานมายอานเตียมในตำราเรียนป.1 ปี ค.ศ. 1980

หลังจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการเวียดนามออกนโยบาย “ประยุกต์
การศึกษา” (cải cách giáo dục)⁵ เรื่องราวของมายอานเตียมจึงได้รับการเปลี่ยนแปลง
จากตำราเรียนภาษาเวียดนามชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงตำราเรียนภาษาเวียดนาม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งในปี 2021 ตำนานมายอานเตียม ได้ปรากฏในแบบเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ออกแบบโดยกระทรวงการศึกษาของเวียดนาม เนื้อหา
ของตำนานมายอานเตียมซึ่งเนื้อหาของตำนานดังกล่าวได้อ้างจากหนังสือคลังนิทาน
ปรัมปราเวียดนาม (Kho tàng truyện cổ tích Việt Nam) ของเหงียนต่งชี (Nguyễn
Đổng Chi) ตีพิมพ์ปี 1957 ซึ่งมีความแตกต่างกับแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ปี ค.ศ. 1980 เกี่ยวกับการกลับมาแผ่นดินใหญ่ของมายอานเตียมซึ่งไม่มีการแกะชื่อ
และปล่อยแสงโหลงในทะเลแต่เป็นการแลกเปลี่ยนแสงโหลงกับเรือค้าขายต่าง ๆ ที่เดิน
ทางผ่านเกาะร้างทำนเขินและการที่กษัตริย์หุงเวืองรู้ว่ามายอานเตียมกับครอบครัว
ยังใช้ชีวิตเป็นการที่หุงเวืองสั่งเจ้าหน้าที่ไปยังเกาะร้างเพื่อตรวจสอบว่ามายอานเตียม
เป็นอย่างไร

⁵เป็นการปรับเปลี่ยนโปรแกรมการศึกษา วิธีการสอนหรือเนื้อหาตำราเรียน

Ngày xưa, có một người tên là Mai An Tiêm được Vua Hùng yêu mến nhận làm con nuôi. Một lần, vì hiểu lầm lời nói của An Tiêm nên nhà vua nổi giận, đẩy An Tiêm ra đảo hoang.

Ở đảo hoang, hai vợ chồng An Tiêm dựng nhà bằng tre nứa, lấy cỏ phơi khô tết thành quần áo.

Một hôm, An Tiêm thấy một đàn chim bay qua thả xuống loại hạt đen nhánh. Chẳng bèn nhặt và gieo xuống cát, thỏm nghĩ: “Thứ quả này chim ăn được thì người cũng ăn được”. Rồi hạt nảy mầm, mọc ra một loại cây dây bò lan rộng. Cây ra hoa rồi ra quả. Quả có vỏ màu xanh thẫm, ruột đỏ, hạt đen nhánh, có vị ngọt và mát. Vợ chồng An Tiêm đem hạt gieo trồng khắp đảo.

ภาพที่ 5 ตำนานมายานเตียม ในตำราเรียนป.2 ปีค.ศ. 2021

แม้ว่าเนื้อหาบางส่วนของตำนานมายานเตียมมีการปรับเปลี่ยนระหว่างหนังสือเรียนปี ค.ศ. 1980 และปี ค.ศ. 2021 แต่ตำนานมายานเตียมยังมีคุณค่าเหมือนเดิมที่ยืนยันความพยายามต่อสู้กับความยากลำบากของมายานเตียมและเป็นการสั่งสอนให้เด็กเคารพและกตัญญูต่อบุญคุณและครอบครัวมายานเตียม

1.5 “มายานเตียม” ในดวงตราไปรษณีย

ดวงตราไปรษณียเวียดนามเป็นผลผลิตจากหน่วยงานภาครัฐที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับไปรษณียของเวียดนามตัดสินใจออกเพื่อการชำระค่าบริการไปรษณียล่วงหน้าบนเครือข่ายไปรษณียสาธารณะและได้รับการยอมรับในเครือข่ายของสหภาพไปรษณียสากล

ตามข้อ 4 เรื่องตราไปรษณียกรในหนังสือเวียนระเบียบว่าด้วยตราไปรษณียกร, 2021 ระบุว่า

1) หัวข้อตราไปรษณียที่ระลึกงาน

- เผยแพร่แนวทางและแนวปฏิบัติของพรรค นโยบายกฎหมายของรัฐ

- b) มีความหมายและความสำคัญเป็นพิเศษในกระบวนการ
สร้างชาติและการต่อสู้ป้องกันของประชาชนชาวเวียดนาม
หรือประชาชนของโลก
  - c) มีลักษณะทั่วไปและโดดเด่นในแต่ละสมัย เป็นเหตุการณ์
สำคัญทางประวัติศาสตร์ เครื่องหมายการพัฒนาของ
เวียดนามหรือของโลก
  - d) มีเอกลักษณ์ของชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ
- 2) หัวข้อตราไปรษณียากรที่ระลึกตัวละคร
- a) วีรบุรุษของชาติ บุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคลทั่วไปใน
กระบวนการสร้างชาติและปกป้องประเทศ ในขบวนการ
ปลดปล่อยแห่งชาติ เพื่อความก้าวหน้าทางสังคมและ
สันติภาพของเวียดนามและโลก
  - b) นักวิทยาศาสตร์ทั่วไป บุคคลทางวัฒนธรรม หรือบุคคลทั่วไป
ที่ได้สร้างคุณูปการอันยิ่งใหญ่แก่เวียดนามหรือโลก
- 3) หัวข้อตราไปรษณียากรตามประเด็น
- a) มีเอกลักษณ์ของชาติ ศิลธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม
และศิลปะอันแข็งแกร่งของเวียดนามและของโลก
  - b) แนะนำและส่งเสริมความสำเร็จในการพัฒนาของประเทศ
และประชาชนเวียดนาม
  - c) โฆษณาชวนเชื่อในหัวข้อความมั่นคง การป้องกัน สุขภาพ
การศึกษา วัฒนธรรม กีฬา สถาปัตยกรรม ภูมิทัศน์ สัตว์
พืช และหัวข้ออื่นๆ
- 4) หัวข้อตราไปรษณียอดนิยมนิยม
- a) ยกย่องบุคคลชาวเวียดนามที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ
ของโลก
  - b) ส่งเสริมคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตาม
แบบฉบับของประเทศและประชาชนเวียดนาม

ตำนานได้นำมาผลิตซ้ำเป็นดวงตราไปรษณียากรและถือได้ว่าเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในภาพสีสันสดใสที่ที่ถักทอประวัติศาสตร์ของประเทศโขงเวียดนามให้ความสำคัญต่อคุณค่าของมนุษย์และความหมายทางการศึกษาที่ลึกซึ้งที่สืบทอดมาหลายชั่วอายุคนเสมอมาตำนานแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชุมชนในเวียดนามและประวัติศาสตร์ชาติ ในขณะเดียวกัน ก็ยังสะท้อนโลกทัศน์และความเป็นอยู่ของชนชั้นแรงงาน ภาพที่สร้างขึ้นมีชีวิตชีวา และเป็นงานศิลปะชั้นสูงตำนานพื้นบ้านต่าง ๆ ของเวียดนามได้แสดงถึงความงดงามทางด้านจิตใจ องค์ความรู้ที่ดีและมนุษยธรรมตำนานหรือเรื่องราวพื้นบ้านของประเทศเวียดนามมีจำนวนมากแต่มีใช้ทุกเรื่องได้ปรากฏในดวงตราไปรษณียากร จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารของผู้เขียน พบว่าตำนานหรือเรื่องราวพื้นบ้านได้ปรากฏอยู่ในดวงตราไปรษณียากร ครั้งแรกในปีค.ศ. 1945 ส่วนมากตำนานดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับยุคห่งเวียง (Do Da Sy, 2009)

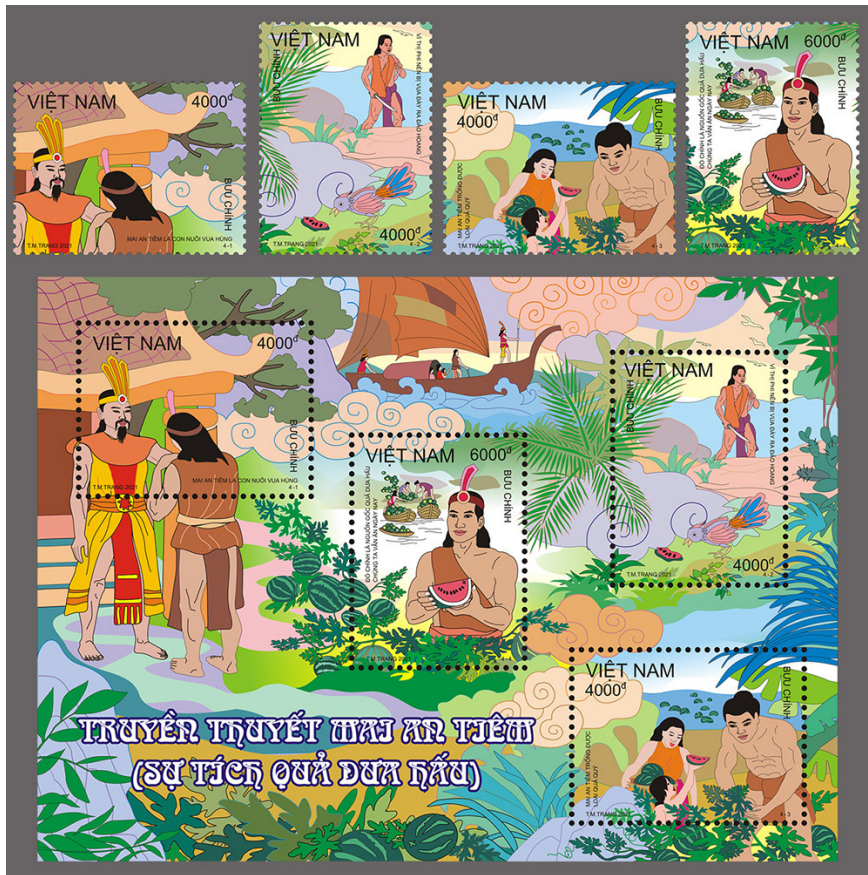
ต่อมาเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ปีค.ศ 2020 สภาการออกแบบและแนะนำดวงตราไปรษณียากรแห่งชาติมีการประชุมเกี่ยวกับการออกแบบแสตมป์ไปรษณีย์ที่เผยแพร่ในปีค.ศ. 2021 จากผลการประชุมดังกล่าว สภาการออกแบบและแนะนำในปี ค.ศ. 2021 จากผลการประชุมดังกล่าวสภาการแนะนำแสตมป์ไปรษณีย์แห่งชาติมีการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหาของแสตมป์ไปรษณีย์ 4 ชุดที่จะผลิตและเผยแพร่ในปีค.ศ. 2021 ในนั้นมีหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องราวของมายานเตียมดังต่อไปนี้

ดวงตราไปรษณียากรชุดที่สี่เป็นแสตมป์เกี่ยวกับเรื่อง “ตำนานมายานเตียม” ประกอบด้วยบล็อกชุดหนึ่ง ออกวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ.2021 ภาพลักษณ์ของมายานเตียมแสดงถึงคุณค่าทางจิตวิญญาณ บทเรียนทางศีลธรรมและปรัชญาชีวิต (Hoang An, 2020)

ทั้งนี้กระทรวงสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัทไปรษณีย์เวียดนามผลิตชุดแสตมป์เกี่ยวกับ “ตำนานมายานเตียม” ประกอบด้วยแสตมป์ 4 แบบและบล็อก 1 ชุด ด้วยราคา 4000đ (เวียดนามด่ง) 4000đ (เวียดนามด่ง) 4000đ (เวียดนามด่ง) 6000đ (เวียดนามด่ง) และ18000đ (เวียดนามด่ง) ดวงตราไปรษณียากรชุดนี้ให้บริการในระบบไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ.2021 ถึงวันที่ 31 เดือนธันวาคม ปีค.ศ. 2022

ดวงตาไปรษณียากรชุดนี้มีขนาด 32 x 43 (มิลลิเมตร) และ 43 x 32 (มิลลิเมตร) และบล็อก 148 x 108 (มิลลิเมตร) ออกแบบโดยศิลปินโตมิ่งจาง (Tô Minh Trang) ตามเค้าโครงพื้นฐานร่วมสมัยเชื่อมโยงเนื้อหาหลักของโครงเรื่องได้อย่างแนบเนียนในพื้นที่ที่เป็นตำนาน ตัวละครในแสตมป์ได้แสดงให้เห็นถึงยุคทุ่งเวือง แสตมป์ชุดนี้ได้รับความเห็นชอบจากสถาบันประวัติศาสตร์ (Hoang An, 2021)

ภาพที่ 7 ชุดแสตมป์ไปรษณีย์มายานเดียมปีค.ศ. 2021

จากชุดแสดงปีดังกล่าวผู้ออกแบบเขียนตำนานมายานเตียมตาม
หัวข้อที่สั้น ๆ เพื่อสรุปเนื้อหาตำนานอยู่ในนั้น ได้แก่

ดวงตราไปรษณียากรดวงที่หนึ่งเขียนว่า “มายานเตียมเป็นลูกเลี้ยง
ของกษัตริย์หุ่งเวือง”

ดวงตราไปรษณียากรดวงที่สองเขียนว่า “เนื่องจากทำให้กษัตริย์
ไม่พึงพอใจจึงถูกเนรเทศไปยังเกาะ”

ดวงตราไปรษณียากรดวงที่สามเขียนว่า “มายานเตียมได้ปลูกผล
ไม้ที่มีคุณค่า”

ดวงตราไปรษณียากรดวงที่สี่เขียนว่า “นี่คือจุดกำเนิดของแดงโม
ที่เวียดนามซึ่งเรารับประทานในปัจจุบัน”

ถึงแม้ว่าผู้ออกแบบไม่กล่าวถึงเรื่องที่มายานเตียมกลับมารับ
ตำแหน่งเดิม แต่จากภาพในชุดดวงตราไปรษณียากร ดังกล่าวชาวเวียดนามจะรับรู้และ
เข้าใจถึงจุดกำเนิดของการปลูกแดงโมในเวียดนาม

แม้จะมีตำนานมากมายในยุคหุ่งเวืองแต่ไม่ใช่ตำนานทุกเรื่อง
ได้ปรากฏในตำราเรียนและดวงตราไปรษณียากร ในขณะเดียวกันการตัดสินใจว่า
ตำนานใดตำนานหนึ่งจะปรากฏในชุดปีไปรษณีย์หรือไม่นั้น ก็ไม่ขึ้นอยู่กับการคิด
เห็นของคนใดคนหนึ่งแต่เป็นการตัดสินใจของคณะกรรมการแนะนำดำเนินการของ
แต่ละปี (Nguyen Tan Dung, 2011) การปรากฏของตำนานมายานเตียมบนดวงตรา
ไปรษณียากรในเวลาที่ผ่านมามีขึ้นอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับความสำคัญ บทบาทของ
ตำนานมายานเตียมโดยเฉพาะสำหรับชาวเวียดนามผ่านชุดปีชุดนี้ ชาวเวียดนาม
ได้รับรู้ตำนานมายานเตียมอีกครั้ง สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า “ตำนานมายานเตียม”
ไม่ได้มีความหมายสำหรับนักเรียนเพียงกลุ่มเดียวแต่ยังมีความหมายสำหรับผู้ใหญ่
ในเวียดนามอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนการยืนยันส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม
ของชาวเวียดนามในยุคหุ่งเวือง

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ตำนานมายานเตียมมีความสำคัญ
เป็นอย่างมากต่อทางการศึกษาซึ่งในเวลาที่ผ่านมามีการศึกษาได้ทำการประกอบ
สร้างตำนานมายานเตียมผ่านหลายรูปแบบซึ่งในแต่ละรูปแบบตำนานมายานเตียม

มีความหมายที่ต่างกัน แสดงให้เห็นว่าความหมายที่แท้จริงของตำนานมายอานเตียมมิใช่แต่เพียงแสดงถึงแดงโมที่เวียดนาม และจุดกำเนิดของการปลูกแดงโมอยู่ที่เวียดนาม แต่เป็นการตีความหมายต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละช่วงเวลาที่เหมาะสมอีกด้วย

1.6 “มายอานเตียม” กับคุณค่าการใช้แรงงาน

คงมิใช่เรื่องบังเอิญที่ทางการเวียดนามประกอบสร้างเรื่องราวของมายอานเตียมผ่านหลากหลายรูปแบบดังกล่าวข้างต้น แต่เป็นการประกอบสร้างตำนานมายอานเตียมเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในยุคหุ่งเวืองมีส่วนช่วยในการยืนยันว่ายุคหุ่งเวืองเป็นยุคที่มีอยู่จริง ประเทศเวียดนามในยุคดังเป็นหนึ่งในประเทศที่มีระบอบการเมือง วัฒนธรรมอย่างชัดเจน ในอีกแง่หนึ่งเรื่องราวดังกล่าวมีส่วนช่วยในการยกระดับคุณค่าของการใช้แรงงานซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์พรรคฯ และแนวคิดของท่านโฮจิมินห์ เพื่อส่งผ่านความคิดเหล่านี้ไปยังยุคเยาวชนคนรุ่นใหม่และสังคมเวียดนามโดยรวม

จากมุมมองของลัทธิมากซ์ – ลัทธิเลนิน แรงงานเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการดำรงอยู่ของมนุษย์ ด้วยการใช้แรงงาน มนุษย์ได้แยกตัวออกจากการพัฒนาการและระบบอาณาจักรของสัตว์ สามารถเอาชนะธรรมชาติและบังคับให้ตอบสนองผลประโยชน์ของตนเองได้ ในกระบวนการนั้น ผู้คนเรียนรู้วิธีสร้างเครื่องมือในการทำงานสามารถส่งเสริมความสามารถและความรู้ของพวกเขามากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตแรงงานที่สูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดพัฒนาการและความก้าวหน้าของมนุษย์และสังคม ในสังคมที่ศิวิไลซ์ ปังเจกบุคคลมักจะแสดงแรงงานที่สร้างสรรค์ มีระเบียบวินัยเป็นอิสระ และใส่ใจในตนเอง กล่าวคือ คนงานแต่ละคนมีไว้เพื่อตนเอง เพื่อส่วนรวม เพื่อสังคมทั้งหมด แต่ละคนที่มีภารกิจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแรงงานจะทำงานร่วมกันอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงซึ่งมีประโยชน์มากขึ้น ในช่วงสงครามของเวียดนามที่ยากลำบาก เพื่อส่งเสริมการต่อสู้กับฝรั่งเศสจนได้รับการชัยชนะ ประธานโฮจิมินห์ได้เรียกร้องประชาชนในทั่วประเทศให้แรงงานร่วมกันเพื่อสงครามจะได้ชนะได้เร็วขึ้น “การใช้แรงงานเป็นอาชีพที่รุ่งโรจน์ สนุกสนาน และเป็นวีรบุรุษ (Lao động là sự nghiệp quang vinh, vẻ vang, vui thú và anh dũng) คำพูดดังกล่าวของโฮจิมินห์มีความสำคัญ

อย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่จิตวิญญาณแห่งร่างกายแรงใจของเพื่อนร่วมชาติทั่วประเทศเท่านั้น แต่ยังเป็นการยืนยันถึงคุณค่าของแรงงานว่าสูงส่งและศักดิ์สิทธิ์ แรงงานสร้างทั้งความมั่งคั่งทางวัตถุและการพัฒนามนุษย์อย่างรอบด้าน ตอบสนองการเรียกร้องของประธานโฮจิมินห์ ประชาชนในประเทศได้ยึดตามรูปแบบวัฒนธรรมความอุตสาหะ ความคิดสร้างสรรค์ ความพยายามในการผลิตเพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของชีวิต และผลิตอาหารสำหรับแนวหน้าเพื่อสงครามต่อต้านกับฝรั่งเศส ได้รับชัยชนะ ซึ่งความต้องการสูงสุดคือการรบในสมรภูมิเดียนเบียนฟู (Điện Biên Phủ 1954)

จนถึงปัจจุบัน ด้วยสาเหตุของการฟื้นฟู การก่อสร้าง และการปกป้องปฏิวัติ คำสอนของลุงโฮยังคงใช้ได้ โดยเป็นแนวคิดชั้นนำ กระตุ้นและให้กำลังใจทั้งพรรคผู้คน และกองทัพให้รักษาจิตวิญญาณของปฏิวัติ จิตวิญญาณของการพึ่งพาตนเอง แรงงานสร้างสรรค์ ชีววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมและความทันสมัยของประเทศ ในบริบทดังกล่าวด้วยความหมายของการพยายามต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิตและการปฏิบัติระหว่างบุคคลกับบุคคลเรื่องราวของมายานเตียมจึงได้รับการใช้จากทางการเวียดนามอย่างสม่ำเสมอเพื่อสั่งสอนผู้คน โดยเฉพาะเด็ก ๆ และเยาวชนเวียดนามใน 3 ประเด็นคือ

1) การพยายามต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิต

สามารถกล่าวได้ว่าความสามารถในการทำงานเป็นสิ่งที่ช่วยเราเห็นถึงความแตกต่างของมนุษย์และสิ่งอื่น ช่วงเวลาที่ผู้คนรู้จักวิธีเพาะปลูกและเลี้ยงปศุสัตว์ถือเป็นก้าวสำคัญในวิวัฒนาการของมนุษย์ ดังนั้นคนเวียดนามมักจะยกย่องแรงงาน ความคิดนั้นปรากฏอีกครั้งในตำนานแดงโมซึ่งแสดงผ่านตัวละครมายานเตียม สิ่งนี้แสดงถึงความคิดของผู้เขียนที่ว่าผู้คนอยากผลิตผลิตภัณฑ์ต้องทำงานก่อนแต่ไม่ใช่เรื่องธรรมชาติที่มีอยู่แล้ว เมื่อเข้าใจถึงความสำคัญของประเด็นดังกล่าวมายานเตียมจึงสามารถอยู่รอดบนเกาะร้างได้

ความสำเร็จมาจากการทำงานอย่างแท้จริงต้องใช้เวลานานและในขณะเดียวกันก็ยากลำบาก กว่าที่ยั่งยืนและมั่นคง กรณีของมายานเตียมเป็นตัวอย่างที่แท้จริงที่สุดเพราะมายานเตียมจดจำเนื้ที่ต่ำ (เป็นทาส) แต่เนื่องจากความสามารถและความพยายามของตนเองมายานเตียมได้กลายเป็นคนที่มีตำแหน่ง บทบาทในสังคม

หลังจากนั้นเมื่อถูกเนรเทศไปยังเกาะร้างแม้ว่าเผชิญกับความยากลำบากบนเกาะร้างแต่
มายอานเตียมยังมีความเชื่อว่าจะสามารถอยู่รอดได้ถ้าเรามีความพยายาม

2) การเคารพ และกตัญญูต่อบุณคุณของครอบครัวจากมายอานเตียม

แม้ว่ามายอานเตียมมีความสามารถของตนเอง แต่ต้องยินยอม
ว่าถ้ากษัตริย์หุ่งเวืองไม่ยอมรับความสามารถดังกล่าวมายอานเตียมก็ไม่มีตำแหน่ง
บทบาททางสังคมได้ ดังนั้น เราสามารถกล่าวได้ว่าสิ่งที่มายอานเตียมมีอยู่ก็เป็นส่วนหนึ่ง
มาจากกษัตริย์หุ่งเวือง แต่หลังจากที่มายอานเตียมมีฐานะดีขึ้น เขาจึงกลายเป็นคนจองหอง
และปฏิเสธบุญคุณของกษัตริย์และถูกกษัตริย์เนรเทศไปยังเกาะร้าง สิ่งนั้นสั่งสอน
เด็กรุ่นใหม่ว่าในชีวิตต้องมีการเคารพและกตัญญูต่อบุณคุณและครอบครัว

นอกจากนี้ มายอานเตียมก็ไม่หยุดไม่หยดที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นบน
เกาะมายอานเตียมยังมองหาโอกาสที่จะได้กลับไปยังแผ่นดินใหญ่อยู่ตลอดเวลา แม้จะเป็นไป
ได้ยากก็ตามแต่เขาก็ตักท้วงพยายามจนได้กลับไปหาครอบครัวที่แผ่นดินใหญ่

เขาไม่เพียงแค่มิโกรธพ่อของเขาเท่านั้นแต่เขายังจดจ่ออยู่กับ
สถานที่นั้นอยู่เสมอ นี่แสดงให้เห็นถึงความหมายของความกตัญญูตเวทีที่เด็กเวียดนาม
ทุกคนควรมีในชีวิต ไม่ว่าคุณจะเป็นอะไรพ่อแม่ของคุณศักดิ์สิทธิ์เสมอคุณต้องให้
ความเคารพ

3) วัฏปฏิบัติต่อผู้คนในชีวิต

มายอานเตียมถูกเนรเทศไปยังเกาะร้างเนื่องจากคำพูดของเขา
เกี่ยวกับกษัตริย์หุ่งเวืองว่า “สิ่งที่มายอานเตียมมีในตอนนี้เป็นเพราะเป็นการทำบุญ
จากชาติก่อนไม่ใช่เพราะกษัตริย์มอบให้” ซึ่งสิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความกล้าที่เขาจะกล่าว
ความคิด และความรู้สึกของตัวเอง ในขณะที่ถกกันคำพูดนี้ทำให้กษัตริย์ไม่พึงพอใจ
เพราะกษัตริย์คิดว่า

มายอานเตียมไม่มีความกตัญญูต่อสิ่งที่กษัตริย์มอบให้ ดังนั้น
ในการปฏิบัติต่อผู้คนในชีวิตต้องรู้จักวิธีปรับตัวอย่างเปิดเผยอัตตาของตัวเองและ
อย่าแสดงความเย่อหยิ่งมากเกินไปวรรณกรรมเป็นวิชาแรกที่มนุษย์ต้องเรียนรู้และไม่ใช้
การเรียนรู้ที่เคร่งครัดเนื้อหาของเรื่องเล่า ตำนานต่าง ๆ แต่เป็นการเรียนเพื่อให้เข้าใจถึง

พลังของคำพูดคำพูดเพียงคำเดียวก็สามารถส่งผลร้ายแรงได้เช่นกัน ดังนั้นคนเราต้องระวังคำพูดของตัวเองและต้องมีไหวพริบต่อการกระทำของตัวเองและผู้อื่น (Thao Nguyen, 2021)

สรุปและอภิปรายผล

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาของตำนานมายานเตียมหรือตำนานเกี่ยวกับการปลูกแตงโมที่เวียดนาม บทบาทของมายานเตียมในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานผ่านตำนานมายานเตียมของทางานเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า 1) ตำนานมายานเตียมเป็นตำนานในยุคหุ่งเวืองซึ่งเป็นยุคแรกเริ่มของประวัติศาสตร์เวียดนาม ตำนานดังกล่าวได้รับการบันทึกเป็นเอกสารครั้งแรกปีค.ศ. 1492 ในหนังสือพงศาวดารหลังนามซึกกว่าย 2) ภาพลักษณ์ของมายานเตียมที่ถูกสร้างขึ้นผ่านตำนานนั้นมีหลากหลายรูปแบบ เช่น (1) มายานเตียมในฐานะของบุคคลในยุคหุ่งเวืองเพื่อมีส่วนช่วยพิสูจน์ว่ายุคหุ่งเวืองเป็นยุคที่มีอยู่จริง ในยุคดังกล่าวประเทศเวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศและมีระบบการเมืองวัฒนธรรมของตนเอง (2) มายานเตียมในฐานะของบรรพบุรุษการปลูกแตงโมอยู่ในเวียดนามซึ่งเป็นเรื่องราวเดียวเกี่ยวกับจุดกำเนิดการปลูกแตงโมของเวียดนาม (3) มายานเตียมในฐานะของเทพเจ้าในจังหวัดแทงฮัวได้อธิบายจุดกำเนิดของการบูชามายานเตียมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตลอดจนความสำคัญของเทศกาลมายานเตียมให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปและทางานเวียดนามโดยเฉพาะ 3) ทางานเวียดนามได้ใช้เรื่องราวของมายานเตียมในการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงาน ตำนานดังกล่าวจึงได้รับใช้ในรูปแบบของแบบเรียนชั้นประถมศึกษาตลอด 30 ปีเศษที่ผ่านมาที่แล้วและในดวงไปรษณีย์ปี 2021 ในการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานดังกล่าวเรื่องราวของมายานเตียมได้สั่งสอนให้ชาวเวียดนามโดยทั่วไปและรุ่นเยาวชนโดยเฉพาะความพยายามในการต่อสู้กับความยากลำบากของชีวิต การเคารพและกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและครอบครัวจากมายานเตียม และวิธีปฏิบัติต่อผู้คนในชีวิต

บทความนี้สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ก่อนหน้านี้โดยเฉพาะงานของ หวอ กวาง เอียน (Vo Quang Yen, 2013) เรื่อง “เตี้ยกวา (Tây Qua)” ได้กล่าวถึงจุดกำเนิดของเรื่องราวมายานเตี้ยมาจากหนังสือ “หลิงนามซึกก้วย (Linh Nam Chích Quái)” โดยเขียนเนื้อหาของตำนานมายานเตี้ยตามหนังสือหลิงนามซึกก้วยเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่มาของตำนานมายานเตี้ย หลักฐานด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ว่าเวียดนามได้เป็นหนึ่งประเทศตั้งแต่ยุคหุ่งเวือง ยืนยันการบูชามายานเตี้ยในตำบลงาฟู อำเภอจาเซิน จังหวัดแทงฮว้นนอกจากประเด็นดังกล่าวในส่วนบทความนี้ยังศึกษาเกี่ยวกับการประกอบสร้างคุณค่าการใช้แรงงานผ่านตำนานมายานเตี้ย โดยงานวิจัยของ เหงียน ถิ หงอก Nguyễn Thị Ngọc (2018) ได้ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกอบสร้างคุณค่าในตำนานพื้นบ้านต่าง ๆ ของเวียดนาม โดยงานวิจัยนี้มีส่วนช่วยในการยืนยันว่าปรัชญาของมนุษย์ในตำนานพื้นบ้านต่าง ๆ มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ดังนั้นการประกอบสร้างคุณค่าผ่านตำนานพื้นบ้านจึงมีส่วนช่วยในการสั่งสอนผู้คน โดยเฉพาะเยาวชนเวียดนามในการปฏิบัติตน ส่วนงานของ ชู ขวน เอียน Chu Xuân Diên (1989) ได้ชี้ให้เห็นถึงพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และความสำเร็จของงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับ ตำนานคือ การใช้ชาติพันธุ์วิทยาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Anh Ngoc, N. (2021). *Lễ hội Mai An Tiêm và truyền thuyết ông tổ nghề trồng dưa hấu* เทศกาลมายานเตี้ยและตำนานเกี่ยวกับบรรพบุรุษของการปลูกแตงโม. <https://Baothanhhoa.vn/van-HoaGiai-Tri/Le-Hoi-Mai-an-Tiem-va-Truyen-Thuyet-Ong-to-Nghe-Trong-Dua-Hau/135157.Htm>.
- Dinh Gia Khanh, & Nguyen Ngoc San. (1960). *Linh Nam Chích Quái*.
- Do Da Sy, D. (2009). *Tìm hiểu văn hóa cổ truyền trên tem bưu chính Việt Nam* เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมบนดวงตราไปรษณียากรเวียดนาม. Thông tin và truyền thông.

- Ha Dong, P. (2009). *Thanh Hóa: lưu giữ sắc phong về Mai An Tiêm* แหงฮัว
เก็บรักษาทะราชกฤษฎีกาของมายอาบเตียม. <https://Tuoitre.vn/Thanh-Hoa-Luu-Giu-Sac-Phong-ve-Mai-an-Tiem340355.Htm>.
- Hoang An, P. (2020). *Hội đồng tư vấn quốc gia tem bưu chính chọn 4 mẫu tem cho năm 2021*. https://Mic.Gov.vn/Mic_2020/Pages/TinTuc/142272/Hoi-Dong-Tu-van-Quoc-Gia-Tem-BuuChinh-Chon-4-Mau-Tem-Cho-Nam-2021.Html.
- Ngo Si Lien & Phan Phu Tien & Le Van Huu. (1993). *Đại việt sử ký toàn thư*
ดวยเหวียดสือก๊ิตว่านทือ (Nhà Xuất bản Khoa học Xã hội, Ed.).
- Nguyen Dong Chi, N. (2000). *Kho tàng truyện cổ tích Việt Nam* คลังนิทานปรัมปรา
เวียดนาม 957.
- Nguyen Manh Hung, N. (2021). *Thông tư quy định về tem bưu chính* หนังสือเวียน
ระเบียบว่าด้วยตราไปรษณียากร.
- Nguyen Tan Dung, N. (2011). *Nghi Định Chi Tiết Thi Hành Một Số Nội Dung Của*
Luật Bưu Chính.
- Nguyen Thi Bich Hanh, N. (2021). *Phong thủy và tín ngưỡng thờ thần thánh tại*
các tứ trấn Việt Nam (Kỳ 9): Sự sáng tạo của tín ngưỡng thờ Thành hoàng
làng สวงจุ้ยกับคติการบูชาเทพเจ้าทั้งสี่เมืองของเวียดนาม (สมัยที่9) การสร้าง
ลัทธิเทพเจ้าประจำหมู่บ้าน. <https://Baophapluat.vn/Phong-Thuy-va-Tin-Nguong-Tho-than-Thanh-Tai-Cac-Tu-Tran-Viet-Nam-Ky-9-Su-Sang-Tao-Cua-TinNguong-Tho-Thanh-Hoang-Lang-Post417488.Html>.
- Nguyen Thi Ngoc, N. (2018). *Triết lý nhân sinh trong truyện cổ tích với việc giáo*
dục thế hệ trẻ Việt Nam hiện nay. <https://www.tapchicongsan.org.vn>
- Nguyen Thi Kim Ngan, N. (2016). *Luật tín ngưỡng tôn giáo*.

- Nguyen Van Duc, N. (2023). *Thời đại Hùng Vương và ý thức về Ngày quốc giỗ của cộng đồng các dân tộc Việt Nam* ยุคสมัยและงานประเพณีวันบูชาแห่งชาติเวียดนาม. <https://Tuyenquang.Dcs.vn/DetailView/132289/25/Thoi-Dai-Hung-Vuong-va-y-Thuc-ve-NgayQuoc-Gio-Cua-Cong-Dong-Cac-Dan-Toc-Viet-Nam.Html>.
- Phan Huy Chu, P. (1972). *Lịch triều hiến chương loại chí* หลัก紀元憲章集. *Thái Bình*.
- Thai Dung, T. (2011). *Hoạt động thương mại thời Vua Hùng diễn ra như thế nào? การค้าขายในยุคสมัยมีลักษณะอย่างไร*.
- Thao Nguyen, H. (2021). *Ý Nghĩa Truyện Cổ Tích Sự Tích Quả Dưa Hấu*. <https://Sachhay24h.Com/y-Nghia-Truyen-Co-Tich-Su-Tich-qua-Dua-Hau-A765.Html>.
- Hoang An, T. (2021). *Giới thiệu bộ tem “Truyền thuyết Mai An Tiem (Sự tích quả Dưa hấu)”* บริษัทไปรษณีย์เวียดนาม.
- Tran Cao Son, T. (2012). *Truyền thuyết quả dưa hấu – Mai An tiem dưới góc nhìn xã hội học lịch sử* ตำนานแตงโม – มายานแตงโม จากมุมมองทางสังคมศาสตร์และประวัติศาสตร์. *Tạp Chí Khoa Học Xã Hội Việt Nam* วารสารวิทยาศาสตร์และสังคมเวียดนาม, 2, 37–44.
- Tran Hau Yen The, T. (2021). *Quý ông Lạch Trồng và huyền tích Mai An Tiem”* ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตำนาน. *Tạp Chí Mỹ Thuật* นิตยสารวิจิตรศิลป์.
- Vo Quang Yen, V. (2013). *Tây qua, dưa hấu* แตงโม. *Tạp Chí Nghiên Cứu và Phát Triển* วารสารวิจัยและพัฒนา, 1, 102–107.
- Vu Thi Phuong, V. (2013). *Truyện cổ tích và vai trò của truyện cổ tích đối với việc giáo dục học sinh tiểu học*.
- Vuong Xuan Tinh, V. (2015). *Các dân tộc ở Việt Nam* กลุ่มชาติพันธุ์อยู่ในเวียดนาม (Vol. 1). Nhà xuất bản chính trị quốc gia sách in ấn cấp quốc gia.